

28 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ศึกษาดูงาน

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

ด้วยคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เปิดรายวิชา 2400480 สัมมนาเรื่องสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงมนุษย์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นรายวิชาเลือกระดับคณะ ในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2559 โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงมนุษย์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งในแง่มิติระดับระหว่างประเทศ และกลไกในประเทศไทย รวมถึงบทบาทของตัวแสดงนอกภาครัฐในการขับเคลื่อนแนวคิดดังกล่าว

ในการนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์น่านิสิตผู้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาดังกล่าวจำนวน 19 คน และอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาดังกล่าวจำนวน 1 คน เข้าศึกษาดูงาน ณ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ สำนักงานกรุงเทพฯ ในวันจันทร์ที่ 24 เมษายน 2559 ระหว่างเวลา 13.00-16.00 น. โดยการศึกษาดูงานดังกล่าวจะเป็นประโยชน์กับนิสิตเป็นอย่างมากในแง่การเรียนรู้กลไกปกป้องสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงมนุษย์ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งบทบาทตัวแสดงนอกภาครัฐ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

กชรี ชีฟเป็นสุข

(อาจารย์ ดร. กชรี ชีฟเป็นสุข)

ผู้รับผิดชอบรายวิชา 2400480

ประมวลรายวิชา

1. รหัสวิชา 2400480
2. จำนวนหน่วยกิต 3
3. ชื่อวิชา สัมมนาเรื่องสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงมนุษย์ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน
4. คณะ/ภาควิชา คณะรัฐศาสตร์/ไม่สังกัดภาค
5. ภาควิชาการศึกษา ปลาย
6. ปีการศึกษา 2559
7. ชื่อผู้สอน กษิร ชีพเป็นสุข

8. เงื่อนไขรายวิชา

- 8.1 วิชาที่ต้องเรียนมาก่อน ไม่มี
- 8.2 วิชาบังคับร่วม ไม่มี
- 8.3 วิชาควบ ไม่มี

9. สถานภาพของวิชา วิชาเลือกระดับคณะ

10. ชื่อหลักสูตร รัฐศาสตรบัณฑิต

11. วิชาระดับ ปริญญาบัณฑิต

12. จำนวนชั่วโมงที่สอน/สัปดาห์ 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ (วันจันทร์ 13.00-16.00 น.)

13. เนื้อหารายวิชา (ตามหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2549)

แนวคิดและประเด็นเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงมนุษย์ และการพัฒนาอย่างยั่งยืนและความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างประเด็นเหล่านี้ในบริบทของการเมืองระดับโลกและระดับท้องถิ่น

14. ประมวลการเรียนรู้รายวิชา

14.1 วัตถุประสงค์การเรียนรู้

14.1.1 เพื่อให้บัณฑิตมีความเข้าใจและสามารถอธิบายรากฐานความคิดและความเป็นมาของสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงมนุษย์ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตระหนักถึงความสำคัญของแนวคิดดังกล่าวต่อชีวิตประจำวัน สังคม และในแง่มิติการระหว่างประเทศ รวมทั้งนำไปประยุกต์ใช้ในระดับปฏิบัติได้

14.1.2 เพื่อให้บัณฑิตได้สำรวจความคิดทฤษฎีต่างๆ รวมทั้งข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงมนุษย์ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปต่อยอดความคิดของตนเองในเรื่องดังกล่าวจนสร้างข้อโต้แย้งของตนเองได้

14.1.3 เพื่อให้บัณฑิตสามารถอธิบายความรู้ความเข้าใจในความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของแนวคิดสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงของมนุษย์ และการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้

14.2 เนื้อหาวิชาต่อสัปดาห์

สัปดาห์ที่ 1 แนะนำรายวิชา

-----ส่วนที่หนึ่ง – สิทธิมนุษยชน-----

สัปดาห์ที่ 2

ภาพรวมสิทธิมนุษยชนในปัจจุบันและพัฒนาการของแนวคิดทฤษฎีสิทธิมนุษยชน

- สิทธิและสิทธิมนุษยชน
- ขบวนการสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
- มุมมองในระดับชาติและนานาชาติต่อสิทธิมนุษยชน/วัฒนธรรมกับสิทธิมนุษยชน
- ทฤษฎีที่ใช้วิเคราะห์สิทธิมนุษยชน
- สิทธิในแนวคิดเสรีประชาธิปไตยแบบตะวันตก
- สิทธิในคริสตศาสนา
- สิทธิในอิสลาม ฮินดู ศาสนาพุทธ และขงจื้อ
- สิทธิกับมาร์กซิสต์และสังคมนิยม

หัวข้อการอภิปราย

- สิทธิมนุษยชนมีอยู่จริงหรือไม่ เป็นแนวคิดที่มีความเป็นสากลเพียงใด สามารถมีมุมมองที่แตกต่างกันในเรื่องสิทธิมนุษยชนได้หรือไม่
- สิทธิมนุษยชนมีอยู่ตามธรรมชาติแล้ว หรือผูกพันกับบริบทสังคม
- สิทธิมนุษยชนสะท้อนพัฒนาการในสังคมตะวันตกและแนวคิดเสรีนิยมเพียงใด
- แนวคิดที่ใช้เสรีนิยมสามารถมีมโนทัศน์เรื่องสิทธิของปัจเจกบุคคลได้หรือไม่

เอกสารอ่านประกอบหลัก

Haas, Michael, *International Human Rights: A Comprehensive Introduction* (Oxon: Routledge, 2008) [Ch. 1]

ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ, *กำเนิดและความเป็นมาของสิทธิมนุษยชน* (กรุงเทพฯ: คบไฟ, 2549) [บทที่ 1]
Donnelly, Jack, *International Human Rights*, 3rd ed. (Colorado: Westview Press, 2007) [Ch. 1]

Perry, Michael J., *The Idea of Human Rights* (Oxford: Oxford University Press, 1998) [Ch. 3]
Haas, Michael, *International Human Rights: A Comprehensive Introduction* (Oxon: Routledge, 2008) [Ch. 2, 3]

Devine, Carol, et al., *Human Rights: The Essential Reference* ed. by Hilary Poole (Arizona: Oryx Press, 1999) [Ch. 1,4]

เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

Edmunson, William A., *An Introduction to Rights* (Cambridge: Cambridge University Press, 2004) [Ch. 1]

Brown, Chris, 'Universal Human Rights: A Critique' in *Human Rights in Global Politics*, eds. by Tim Dunne and Nicholas J. Wheeler (Cambridge: Cambridge University Press, 1999)

Freeman, Michael, 'Human Rights: Asia and the West,' in *Human Rights and International Relations in the Asia Pacific*, ed. by James T. H. Tang (London: Pinter, 1995)

Chan, Joseph, 'The Asian Challenge to Universal Human Rights: A Philosophical Appraisal,' in *Human Rights and International Relations in the Asia Pacific*, ed. by James T. H. Tang (London: Pinter, 1995)

Ghai Yash, 'Asian Perspectives on Human Rights,' in *Human Rights and International Relations in the Asia Pacific*, ed. by James T. H. Tang (London: Pinter, 1995)

Langlois, Anthony J., *The Politics of Justice and Human Rights* (Cambridge: Cambridge University Press, 2001) [Ch. 1]

Edmunson, William A., *An Introduction to Rights* (Cambridge: Cambridge University Press, 2004) [Ch. 2]

Landman, *Studying Human Rights* (Oxon: Routledge, 2006) [Ch. 3]

Perry, Michael J., *The Idea of Human Rights* (Oxford: Oxford University Press, 1998) [Ch. 1]

Donnelly, Jack, *International Human Rights*, 3rd ed. (Colorado: Westview Press, 2007) [p. 30-33.]

เสน่ห์ จามริก, 'พุทธศาสนากับสิทธิมนุษยชน' ใน *สิทธิมนุษยชน: เกณฑ์คุณค่าและฐานความคิด* (นครปฐม: สำนักงานสิทธิมนุษยชนศึกษาและการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2544)

DeBary, Theodore Wm., *Asian Values and Human Rights: A Confucian Communitarian Perspective* (Cambridge: Harvard University Press, 1998) [Ch. 2, 3]

สัปดาห์ที่ 3

กลไกการนำสิทธิมนุษยชนไปใช้ปฏิบัติ

(1) กลไกการนำสิทธิมนุษยชนไปใช้ปฏิบัติระหว่างประเทศ

- สิทธิมนุษยชนในกฎหมายระหว่างประเทศ
- กลไกทางกฎหมายระหว่างประเทศ: อนุสัญญาต่างๆ
 - Universal Declaration of Human Rights
 - The Genocide Convention
 - The Covenant on Civil and Political Rights
 - The Covenant on Economic and Social Rights
 - The Convention on Racial Discrimination
 - Convention on the Rights of the Child
 - Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women
 - Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment

- Declaration on the Elimination of all Forms of Intolerance and of Discrimination Based on Religions or Belief
- Vienna Declaration and Program of Action

และกลไกสถาบัน

- The Human Rights Committee
- ECOSOC (Economic and Social Council)
- GA
- The Committee on Economic, Social and Cultural Rights
- The Committee on the Elimination of Racial Discrimination
- The Committee on the Elimination of Discrimination Against Women
- The Committee Against Torture
- The Committee on the Rights of the Child
- The Committee on the Protection of Migrant Workers
- กลไกทางการเมืองระหว่างประเทศ: กลไกภายในสหประชาชาติ
 - Human Rights Council
 - High Commissioner for Human Rights

หัวข้อการอภิปราย

- กลไกปกป้องสิทธิมนุษยชนระดับระหว่างประเทศมีประสิทธิภาพเพียงใด ในกลไกหลักๆ มีจุดอ่อนและจุดแข็งในการปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างไรบ้าง
- ทางเลือกในการปกป้องสิทธิมนุษยชนนอกเหนือไปจากกลไกภายในสหประชาชาติ

เอกสารอ่านประกอบหลัก

Mertus, Julie A., *The United Nations and Human Rights* (Oxon: Routledge, 2005) [Ch. 1]

Devine, Carol, et al., *Human Rights: The Essential Reference* ed. by Hilary Poole (Arizona: Oryx Press, 1999) [Ch. 3]

Oberleitner, Gerd, *Global Human Rights Institutions* (Cambridge: Polity Press, 2007) [Ch. 4]

เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

Forsythe, David P., *Human Rights in International Relations*, 2nd ed. (Cambridge: Cambridge University Press, 2006) [Ch. 3]

Shaw, Malcolm N., *International Law* (Cambridge: Cambridge University Press, 2003) [Ch.6]

(2) กลไกการนำสิทธิมนุษยชนไปใช้ปฏิบัติ (ภายในภูมิภาค)

- สิทธิมนุษยชนในนโยบายระหว่างประเทศ
- ยุโรป
 - The Council of Europe
 - The European Court of Human Rights

- The European Convention on Human Rights
- The European Social Charter
- The European Convention for the Prevention of Torture and Inhuman and Degrading Treatment or Punishment
- The Council of Europe Framework Convention for the Protection of National Minorities
- OSCE
- The CIS Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms
- The Human Rights Chamber of Bosnia and Herzegovina)
- อเมริกา
 - The American Convention on Human Rights
 - OAS Charter
 - The American Declarations of the Rights and Duties of Man
 - The Inter-American Commission on Human Rights
 - The Inter-American Court of Human Rights
- แอฟริกา
 - The Banjul Charter on Human and Peoples' Rights
 - The Arab Charter on Human Rights
- เอเชีย
 - Asian Human Rights Commission
 - Asian Human Rights Charter
 - Report of the Regional for Asia of the World Conference on Human Rights 1993
 - Bangkok Statement on Vienna+10

หัวข้อการอภิปราย

- สถานะและความสัมพันธ์ของกลไกปกป้องสิทธิมนุษยชนระดับภูมิภาคกับกลไกปกป้องสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
- สิทธิมนุษยชนกับผลประโยชน์ของชาติ
- สถานะและพัฒนาการของกลไกปกป้องสิทธิมนุษยชนของเอเชีย และอาเซียน

เอกสารอ่านประกอบหลัก

Donnelly, Jack, *International Human Rights*, 3rd ed. (Colorado: Westview Press, 2007) [Ch.6]

Shaw, Malcolm N., *International Law* (Cambridge: Cambridge University Press, 2003) [Ch.7]

เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

Thio, Li-ann, 'Implementing Human Rights in ASEAN Countries: "Promises to keep and miles to go before I sleep"', *Yale Human Rights and Development* 2 (1999), 1-84.

Donnelly, Jack, *International Human Rights*, 3rd ed. (Colorado: Westview Press, 2007) [p. 95-104]

Forsythe, David P., *Human Rights in International Relations*, 2nd ed. (Cambridge: Cambridge University Press, 2006) [Ch. 5-6]

Acharya, Amitav, 'Human Rights and Regional Order: ASEAN and Human Rights Management in Post-Cold War Southeast Asia,' in *Human Rights and International Relations in the Asia Pacific*, ed. by James T. H. Tang (London: Pinter, 1995)

สัปดาห์ที่ 4

สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย

- พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย
- กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี/พันธะระหว่างประเทศและการบังคับใช้ในประเทศ
- กลไกปกป้องสิทธิมนุษยชนภายในประเทศ

หัวข้อการอภิปราย

- สถานะของสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และภาพลักษณ์ของประเทศไทยในแง่ดังกล่าวในระดับภูมิภาค และนานาชาติ
- กลไกปกป้องสิทธิมนุษยชนที่มีอยู่แล้วภายในประเทศมีประสิทธิภาพเพียงใด ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขในแง่ใดอีกบ้าง

เอกสารอ่านประกอบหลัก

ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ, *กำเนิดและความเป็นมาของสิทธิมนุษยชน* (กรุงเทพฯ: คบไฟ, 2549) บทที่ 2-4.

อัจฉรา ฉายากุล และคณะ, *พันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนของไทย* (กรุงเทพฯ:

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2546) บทที่ 1-2.

เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, *รายงานสถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์*

ระดับประเทศ ประจำปี 2549 หัวข้อ 2.2.3-2.2.4

สัปดาห์ที่ 5

ดูงานครั้งที่ 1

ส่วนที่สอง – ความมั่นคงของมนุษย์

สัปดาห์ที่ 6

ภาพรวมพัฒนาการของแนวคิดความมั่นคงของมนุษย์และทฤษฎี

- จุดกำเนิดทางประวัติศาสตร์และพัฒนาการของแนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ สำนักทฤษฎีและโมเดลที่ที่เกี่ยวข้อง
- แนวคิดความมั่นคงแบบดั้งเดิม VS แนวคิดความมั่นคงของมนุษย์

- ปัญหาของการกำหนดคำจำกัดความ
- สิทธิมนุษยชนกับความมั่นคงของมนุษย์
- สถานะของบรรทัดฐานความมั่นคงของมนุษย์ในปัจจุบัน

หัวข้อการอภิปราย

- แนวคิดความมั่นคงแบบดั้งเดิมต่างกับแนวคิดความมั่นคงของมนุษย์อย่างไร
- ความมั่นคงของมนุษย์ควรมีคำจำกัดความชัดเจนหรือไม่ การมีหรือไม่มีคำจำกัดความชัดเจนส่งผลอย่างไรต่อแนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ การวิเคราะห์และการนำไปใช้
- สิทธิมนุษยชนมีความสัมพันธ์และมีความแตกต่างกับความมั่นคงของมนุษย์อย่างไร
- อนาคตของความมั่นคงของมนุษย์ในเชิงทฤษฎี: อะไรคือ emancipation ในบริบทสังคมปัจจุบัน
- สำนักวิชาการมีบทบาทต่อการสร้างแนวคิดความมั่นคงของมนุษย์อย่างไร และอภิปรายถึงข้อโต้แย้งของสำนักคิดอื่นๆ ต่อแนวคิดความมั่นคงของมนุษย์

เอกสารอ่านประกอบหลัก

Macfarlane, Neil S. and Yuen Foong Khong, *Human Security and the UN* (Indiana: Indiana University Press, 2006) [Ch. 1, 2]

Amouyel, Alexandra, 'What is Human Security?', *Human Security Journal* 1 (2006), 10-23.

UNDP, Human Development Report 1994, Ch. 2

Smith, Steve, 'The Contested Concept of Security,' in *Critical Security Studies and World Politics*, ed. by Ken Booth, Critical Security Studies Series (London and Colorado: Lynne Rienner Publishers, 2005)

H. Alker, 'Emancipation in the Critical Security Studies Project,' in *Critical Security Studies and World Politics*, ed. by Ken Booth, Critical Security Studies Series (London and Colorado: Lynne Rienner Publishers, 2005)

Fierke, Karin M., *Critical Approaches to International Security* (London: Polity Press, 2007) [Ch. 2, 7-9]

Buzan, Barry, 'A Reductionist, Idealistic Notion that Adds Little Analytical Value', *Security Dialogue* 35 (2004), 369-370.

Krause, Keith and Michael C. Williams, 'Broadening the Agenda of Security Studies Politics and Methods', *Mershon International Studies Review* 40 (1996), 229-254 esp. p. 242-245.

เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

Acharya, Amitav, 'Human Security: East versus West', *International Journal*, 3 (2001), 442-460.

Acharya, Amitav, 'The Nexus Between Human Security and Traditional Security in Asia', International Conference on Human Security in East Asia, 16-17 June 2003, Republic of Korea.

King, Gary and Christopher J. L. Murray, 'Rethinking Human Security', *Political Science Quarterly*, 116 (2001-2002), 585-610

Ullman, Richard, 'Redefining Security', *International Security* 8, 1 (1983), 129-153.

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, รายงานสถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์
ระดับประเทศ ประจำปี 2549 หัวข้อ 2.3.1-2.3.2

Jones, Richard Wyn, 'On Emancipation,' in *Critical Security Studies and World Politics*, ed. by
Ken Booth, Critical Security Studies Series (London and Colorado: Lynne Rienner Publishers, 2005)

Booth, Ken and Steve Smith, eds., *International Relations Theory Today* (Cambridge: Polity
Press, 2002) [Ch. 8]

Wyn Jones, Richard, *Security, Strategy, and Critical Theory* (London: Lynne Rienner
Publishers. Inc., 1999) [Ch. 1, 4, 6]

สัปดาห์ที่ 7 มหาวิทยาลัยสอปกกลางภาค

สัปดาห์ที่ 8

กลไกการนำความมั่นคงของมนุษย์ไปใช้ปฏิบัติ

- ความมั่นคงของมนุษย์ในนโยบายต่างประเทศ กรณีศึกษามหาอำนาจระดับกลาง (middle powers) สหภาพยุโรปและแคนาดา
- กลไกสหประชาชาติ (Human Security Unit/Trust Fund for Human Security/Advisory Board on Human Security/R2P)
- กลไกการเมืองระหว่างประเทศ (Human Security Network)

หัวข้อการอภิปราย

- มหาอำนาจระดับกลางใช้แนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างไร ความมั่นคงของมนุษย์มีอิทธิพลต่อผลประโยชน์แห่งชาติอย่างไร
- บทบาทของมหาอำนาจระดับกลางในการใช้กลไกสหประชาชาติเรื่องความมั่นคงของมนุษย์
- กลไกสหประชาชาติเรื่องความมั่นคงของมนุษย์มีประสิทธิภาพเพียงใด
- บทบาทของ HSN

เอกสารอ่านประกอบหลัก

Macfarlane, Neil S. and Yuen Foong Khong, *Human Security and the UN* (Indiana: Indiana University Press, 2006) [Ch. 4, 5]

Maclean, Sandra J., David R. Black, and Timothy M. Shaw, eds., *A Decade of Human Security* (Hampshire and Burlington: Ashgate, 2006) [Ch. 4, 5]

เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

Levy Jack S., 'Learning and Foreign Policy: Sweeping a Conceptual Minefield', *International Organization*, 48, 2 (1994), 279-312.

Maclean, Sandra J., David R. Black, and Timothy M. Shaw, eds., *A Decade of Human Security* (Hampshire and Burlington: Ashgate, 2006) [Ch. 7]

คณะกรรมการการระหว่างประเทศว่าด้วยการแทรกแซงและอธิปไตยของรัฐ, *ความรับผิดชอบในการปกป้อง* แปลจาก The Responsibility to Protect โดย ปราณี ทิพย์รัตน์ (กรุงเทพฯ: สถานทูตแคนาดาประจำประเทศไทย, 2549) บทที่ 1, 2

Donnelly, Jack, *International Human Rights*, 3rd ed. (Colorado: Westview Press, 2007) [Ch.8]

สัปดาห์ที่ 9

ความมั่นคงของมนุษย์ในภูมิภาคและประเทศไทย

- แนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ในเอเชีย ศึกษากรณีความมั่นคงรอบด้าน (comprehensive security)
- พัฒนาการของแนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ในอาเซียน (Caucus on Human Security/ASEAN Charter/ASEAN Vision 2020/Hanoi and Vientiane Action Plan)
- แนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ในประเทศไทย (ประเทศไทยกับ HSN/กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

หัวข้อการอภิปราย

- ความมั่นคงรอบด้านแตกต่างกับความมั่นคงของมนุษย์อย่างไร
- สถานะของแนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ในอาเซียน
- บทบาทของประเทศไทยในกลไกทางการเมืองระหว่างประเทศเรื่องความมั่นคงของมนุษย์

เอกสารอ่านประกอบหลัก

Tan, See Seng, 'Human Security and the Development-Security Nexus: Learning from South-east Asia's Experience with Comprehensive Security'

Cheepensook, Kasira, 'The ASEAN Way on Human Security,' Proceedings, Mainstreaming Human Security International Conference, Bangkok, 2007, available from <http://humansecurityconf.polsci.chula.ac.th/Documents/Presentations/Kasira.pdf>

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, รายงานสถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์ระดับประเทศ ประจำปี 2549 หัวข้อ 2.3.3-2.3.4, 4.1

เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

Akaha, Tsuneo, 'Japan's Comprehensive Security Policy: A New East Asian Environment', *Asian Survey* 31 (1991), 324-340.

สัปดาห์ที่ 10

บทบาทของตัวแสดงนอกภาครัฐในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและความมั่นคงของมนุษย์

- บทบาทของบรรษัทข้ามชาติ
- แนวคิดทฤษฎีการมีอิทธิพลขององค์กรนอกภาครัฐต่อนโยบายรัฐ (Social Theory/socialization process/norm life cycle)
- องค์กรนอกภาครัฐระหว่างประเทศกับการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและความมั่นคงของมนุษย์
- องค์กรนอกภาครัฐในประเทศไทยกับบทบาทด้านสิทธิมนุษยชนและความมั่นคงของมนุษย์

หัวข้อการอภิปราย

- ตัวแสดงนอกภาครัฐมีบทบาทเพียงใดต่อสิทธิมนุษยชนและความมั่นคงของมนุษย์ สามารถใช้ทฤษฎีแนวสังคมอธิบายได้อย่างไร
- ผลประโยชน์ของบรรษัทข้ามชาติกับการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและความมั่นคงของมนุษย์
- มีการยอมรับบทบาทขององค์กรนอกภาครัฐเพียงใด องค์กรนอกภาครัฐ มี “พื้นที่” ให้แสดงออกหรือโน้มน้าวรัฐบาลเพียงใดในบริบทความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

เอกสารอ่านประกอบหลัก

Shigetomi, Shinichi, Kasian Tejapira and Apichart Thong you, eds., *The NGO Way: Perspectives and Experiences from Thailand* (Japan: Institute of Developing Economics, 2004) [Ch. 11]

Finnemore, Martha and Kathryn Sikkink, 'International Norm Dynamics and Political Change', *International Organization* 52 (1998), 887-917.

Forsythe, David P., *Human Rights in International Relations*, 2nd ed. (Cambridge: Cambridge University Press, 2006) [Ch. 7-8]

Bangkok NGO Declaration on Human Rights 1993 available at <http://www.arrc-hre.com/publications/hrepack1/page52.html>

เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

Aviel, Joann F., 'The Growing Role of NGOs in ASEAN', *Asia-Pacific Review* 6 (1999), 78-92.

Kaldor, Mary, 'Transnational Civil Society' in *Human Rights in Global Politics*, eds. by Tim Dunne and Nicholas J. Wheeler (Cambridge: Cambridge University Press, 1999)

Simmons, Jane J., 'Human Security and Thai NGO and Governmental Roles', *ABAC Journal* 23, 1 (2003), 73-100.

Oberleitner, Gerd, *Global Human Rights Institutions* (Cambridge: Polity Press, 2007) [Ch. 7]

Risse, Thomas and Kathryn Sikkink, 'The Socialization of International Human Rights Norms into Domestic Practices: Introduction,' in *The Power of Human Rights*, eds. By Thomas Risse, Stephen C. Ropp, and Kathryn Sikkink (Cambridge: Cambridge University Press, 1999)

สัปดาห์ที่ 11 **ดูงานครั้งที่ 2**

-----ส่วนที่สาม – การพัฒนาอย่างยั่งยืน-----

สัปดาห์ที่ 12

มโนทัศน์การพัฒนาและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

- ความหมายของการพัฒนาและการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- แนวคิดทฤษฎีการพัฒนา
- สิทธิในการพัฒนา

- ปัญหาสิทธิมนุษยชนและความมั่นคงของมนุษย์จากการพัฒนา: North-South Relations/
ผลกระทบต่อสิทธิสตรี/การเกิดเมือง-การอพยพย้ายถิ่น/สิทธิคนพื้นเมือง

- กลไกการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนระหว่างประเทศ

- กรณีประเทศไทย: แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง-โครงการในพระราชดำริ เศรษฐศาสตร์แนว
พุทธ เศรษฐศาสตร์แบบเห็นคุณค่า และยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม

หัวข้อการอภิปราย

- จากพัฒนาการของทฤษฎีการพัฒนา การพัฒนาอย่างยั่งยืนเกิดขึ้นได้อย่างไร ความหมายของการ
พัฒนาแตกต่างกันไปในแต่ละมุมมองอย่างไร

- วิเคราะห์ปัญหาสิทธิมนุษยชนและความมั่นคงของมนุษย์ที่เกิดจากการพัฒนา

- แนวคิดสิทธิมนุษยชนและความมั่นคงของมนุษย์มีที่ทางอย่างไรในนโยบายหรือยุทธศาสตร์การ
พัฒนา

- การให้ความช่วยเหลือแบบมีเงื่อนไขการพัฒนา หรือเงื่อนไขด้านสิทธิมนุษยชนมีประสิทธิภาพหรือไม่
อภิปรายข้อดีข้อเสีย

- อภิปรายแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในบริบทประเทศไทย รวมทั้งตัวแสดงที่มีบทบาทสำคัญในการ
พัฒนาอย่างยั่งยืน

เอกสารอ่านประกอบหลัก

Brundtland Report, Ch. 2 available at <http://www.un-documents.net/ocf-02.htm>

Pieterse, Jan Mederveen, Development Theory: Deconstructions/Reconstructions
(California: SAGE Publications Inc., 2001) [Ch. 1]

Haynes, Jeff, *Politics in the Developing World: A Concise Introduction* (Malden: Blackwell,
2002) [p. 11-17, Ch. 3, p. 192-197]

เสนอห์ จามริก, 'เศรษฐกิจพอเพียงกับสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย,' ใน *ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน*, ณรงค์
เพชรประเสริฐ, บก. (กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง, 2543)

เสนอห์ จามริก, 'เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาที่ยั่งยืน,' สัมมนา "โครงการปราชญ์เพื่อแผ่นดิน" ครั้งที่
1 นนทบุรี, 6-7 พฤศจิกายน, 2541 หน้า 14-29.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, *บทสรุปผู้บริหาร โครงการพัฒนา
ดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ระยะที่สอง*, มกราคม 2549 หน้า 1-15.

ดู <http://www.un.org/esa/sustdev/csd/aboutCsd.htm> สำหรับ คณะกรรมาธิการการพัฒนาอย่าง
ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ และกิจกรรม

เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

อี. เอฟ. ซูมาเกอร์, *เล็กนั้นงาม* แปลจาก *Small Is Beautiful* โดย กษิร ชีพเป็นสุข (กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก, 2549) [บทที่ 2]

Langhelle, Oluf, 'Sustainable Development: Exploring the Ethics of "Our Common Future,"'
International Political Science Review 20, 2 (1999), p. 129-149.

Simon, David, 'Development Reconsidered: New Directions in Development Thinking,' *Human Geography*, 79, 4 (1997), p. 183-201.

อี. เอฟ. ซุมมาเกอร์, *เล็กนั้นงาม* แปลจาก *Small Is Beautiful* โดย กษิร ชีพเป็นสุข (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก, 2549) [บทที่ 4, 10, 11]

สัปดาห์ที่ 13

บทบาทของตัวแสดงนอกภาครัฐกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน

- บทบาทของบรรษัทข้ามชาติ
- บทบาทขององค์กรนอกภาครัฐระดับระหว่างประเทศ
- บทบาทขององค์กรนอกภาครัฐในประเทศไทย

หัวข้อการอภิปราย

- ตัวแสดงนอกภาครัฐมีบทบาทต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างไร
- มีการขัดกันผลประโยชน์เกิดขึ้นหรือไม่ในบทบาทนั้นๆ และส่งผลให้มีพฤติกรรมต่างออกไปหรือไม่

อย่างไร

เอกสารอ่านประกอบหลัก

Shrivastava, Paul, 'The Role of Corporations in Achieving Ecological Sustainability,' *The Academy of Management Review* 20, 4 (1995), p. 936-960.

Shigetomi, Shinichi, Kasian Tejapira and Apichart Thong you, eds., *The NGO Way: Perspectives and Experiences from Thailand* (Japan: Institute of Developing Economics, 2004) [Ch. 8]

เอกสารอ่านประกอบเพิ่มเติม

Heyzer, Noeleen, James V, Riker and Antonio B. Quizon, eds., *Government-NGO Relations in Asia: Prospects and Challenges for People-Centred Development*, International Political Economy Series (London: Macmillan, 1995) [Ch. 1, 5]

สัปดาห์ที่ 14 นำเสนอรายงานเป็นรายบุคคลและอภิปรายในชั้นเรียน

14.3 วิธีจัดการเรียนการสอน

- การสรุปประเด็นสำคัญหรือการนำเสนอผลของการสืบค้นหรือผลของงานที่ได้รับมอบหมาย
1 ชั่วโมง/คาบ
- การบรรยายเชิงอภิปราย 2 ชั่วโมง/คาบ

หมายเหตุ: การเรียนการสอนเป็นรูปแบบสัมมนา หมายความว่าผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการอภิปรายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกันบนพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในหัวข้อการเรียน ทั้งจากการอ่านเอกสาร บทความ และหนังสือที่เกี่ยวข้อง และจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความเข้าใจที่ได้จากการค้นคว้าแล้วเรียบเรียงเขียนเป็นรายงานวิชาการออกมา

ดังนั้นนิสิตจะต้องอ่านงานที่เกี่ยวข้องที่กำหนด แล้วนำประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการอ่านมาอภิปราย ถกเถียง วิชาภายในห้องเรียน โดยมีการกำหนดบุคคลผู้รับผิดชอบนำการสัมมนาในแต่ละหัวข้อ นิสิตจะต้องอ่านงานที่กำหนดไว้ในแต่ละหัวข้อมาก่อน โดยนิสิตที่รับผิดชอบนำการสัมมนาในหัวข้อนั้นๆ ควรอ่านเอกสารประกอบเพิ่มเติมในหัวข้อนั้นเพิ่มขึ้น ผู้สอนจะดูแลการอภิปรายให้มีสาระครบถ้วนตามหัวข้อ และเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ ผู้สอนอาจบรรยายเพิ่มเติมหลังการสัมมนาอภิปรายเพื่อให้นิสิตเกิดความเข้าใจครบถ้วนยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ นิสิตยังจะต้องทำรายงานวิชาการ (มีความยาวประมาณ 20 หน้า) โดยเลือกหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งจากเค้าโครงรายวิชา ที่ไม่ซ้ำกับหัวข้อที่เคยนำเสนอในชั้นเรียน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจกว้างขวางออกไป ด้วย การเขียนรายงานวิชาการให้อ้างอิงอย่างถูกต้องตามหลักวิชา แสดงออกถึงความเอาใจใส่ในการค้นคว้า คิด วิเคราะห์ และเรียบเรียงถ่ายทอดความคิดที่เป็นของตนเองนั้นออกมา

ในสองสัปดาห์สุดท้ายของการเรียน นิสิตทุกคนต้องส่งบทคัดย่อ (ไม่เกิน 2 หน้า) สรุปสาระสำคัญของข้อโต้แย้งในหัวข้อรายงานให้ผู้สอน และสำเนาแจกเพื่อนร่วมชั้นทุกคน พร้อมกับนำเสนองานดังกล่าวในชั้นเรียน เพื่อรับฟังความคิดเห็น และนำข้อคิดเห็นดังกล่าวรวมทั้งข้อเสนอแนะวิชาภาควิชาที่ได้อ่านกลับไปปรับปรุงรายงานให้สมบูรณ์

14.4 การวัดผลการเรียน

14.4.1 การประเมินความรู้ทางวิชาการ

14.4.2 การประเมินการทำงานหรือกิจกรรมในชั้นเรียน

- การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ร้อยละ 20

14.4.3 การประเมินผลงานที่ได้มอบหมาย

- การนำเสนอในชั้นเรียน ร้อยละ 30
- รายงานจากการไปดูงาน ร้อยละ 10
- รายงาน ร้อยละ 20
- การนำเสนอรายงาน ร้อยละ 5

หมายเหตุ: แม้จะไม่มีคะแนนเข้าห้อง แต่นิสิตพึงเข้าชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอพร้อมกับอ่านเอกสารที่กำหนดล่วงหน้าทุกครั้งเพื่อการมีส่วนร่วมวิพากษ์วิจารณ์ในชั้นเรียนที่อิงหลักวิชา และนิสิตที่ขาดเรียนเกินร้อยละ 20 ของเวลาเรียนโดยไม่มีเหตุอันสมควร จะส่งผลกระทบต่อประเมินระดับผลการเรียน

15. รายชื่อหนังสืออ่านประกอบ

อยู่ใน 14.2 เนื้อหารายวิชาต่อสัปดาห์

16. การประเมินผลการสอน

16.1 การประเมินการสอน

ใช้รูปแบบการประเมินแบบสัมมนา

16.2 การปรับปรุงจากผลการประเมิน ปรับปรุงเนื้อหาให้มีความทันสมัยมากขึ้น

16.2 การอภิปรายหรือการวิเคราะห์ที่เสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แก่ สติปัญญาและวิชาการ ทักษะและวิชาชีพ คุณธรรม และสังคม